

14

Naučná stezka Podskalí Strakonický hrad

Strakonický hrad byl založen na soutoku Otavy a Volyňky rodem Bavorů na počátku 13. stol. Úzký vztah Bavorů k řádu sv. Jana Jeruzalémského, zvaného také řád johanitských (později maltézských) rytířů, vyvrcholil v roce 1402 připojením hradu k majetku tohoto řádu (řád odkoupil zbytky majetku zchudlého rodu Bavorů). V roce 1420 předsídlil konvent řádu z Prahy do Strakoníc.

Hrad vznikl postupně a během staletí byl několikrát přestavován. Je ukázkou prolínání různých stavebních slohů, počínaje románským. K nejstarším částem patří jižní křídlo (Bavorský palác) s kapitulní síní a ambity, které mají historicky cennou nástěnnou výzdobu. Známa věž Rumpál, stojící uprostřed západní hradby, pochází z 13. století. Renesanční věž Jelenka byla vybudována v první třetině 16. století, kdy velkopřevor Jan z Rožmberka nechal hrad z velké části upravit (1516–1522).

Také kostel sv. Prokopa byl opakovaně přestavován. K jeho nejcnějším památkám patří gotický skládací oltář sv. Anny Samotřetí z období kolem r. 1520 a plastika Strakonické madony z 1. pol. 14. stol. Její originál je vystaven ve sbírkách Národní galerie v Anežském klášteře a patří mezi nejstarší středověké plastiky.

Západně za třetím hradním nádvořím se nachází barokní špýchar a bývalá panská zahrada.

Dnes je hrad národní kulturní památkou a sídlí zde Muzeum středního Pootaví Strakonice, Smídingerova knihovna i základní umělecká škola. Kostel sv. Prokopa patří římskokatolické církvi.

V letech 2005–10 proběhla rozsáhlá rekonstrukce části hradního areálu v majetku města za více než 160 milionů Kč. Díky této rekonstrukci se nově otevřela černá kuchyně s chlebovou pecí, výstavní sály bývalého panského pivovaru, vzniklo hradní safari i s hradním parkem, ve kterém byl v roce 2014 odhalen sochařský portrét známého dudáka Josefa Režného, zakladatele strakonického mezinárodního dudáckého festivalu. Další kompletní rekonstrukci tentokrát celého jižního křídla za 120 milionů připravil v období 2018–2021 Jihočeský kraj.

Naproti přes silnici se nachází v těsném sousedství hradu hospodářský dvůr Blatsko, který se táhl až k rybníku pod ním a společně s dalšími dvory zajišťoval zásobování hradního panství čerstvými plodinami a masem.

Strakonice Castle was established at the confluence of the Otava and Volyňka Rivers by the Bavor family in the early 13th century. In 1402, the knights of the Order of Malta became its owner. The castle is an example of a blend of various architectural styles, beginning with the Romanesque. The distinctive structures are the Gothic lookout tower called 'Rumpál' and the Renaissance tower called 'Jelenka'.

The Museum of the Central Otava Region is located at the castle, along with the Smídinger Library and the Primary School of the Arts. The Church of St Procopius is Roman Catholic.

From 2005 to 2010, the part of the church owned by the town underwent extensive reconstruction costing more than CZK 160 million. Another complete reconstruction of the entire south wing for CZK 120 million has been prepared for 2018–2021 by the government of the South Bohemian Region. The castle is a national cultural heritage site.

Projekt byl podpořen v roce 2019 z rozpočtu Jihočeského kraje.
www.jiznicechy.cz #jiznicechy

Zpracovalo město Strakonice, www.strakonice.eu
Foto: archiv města, R. Maláta, M. Vaněš, archiv Muzea středního Pootaví Strakonice